

VIII. ЕНЕРГЕТИКА

В раздела се съдържат данни, характеризиращи движението на енергийните потоци.

Общият енергиен баланс обхваща всички първични и вторични енергоизточници, тяхното преобразуване и крайното им използване в отраслите на националната икономика.

Първична енергия е енергията във вида, в който е добита от природата, т.е. енергията, която не е преобразувана, като водна сила, въглища, суров нефт, природен газ, дърва за отопление, а също топлинна енергия, получена и обхваната при химични процеси.

Вторична е енергията, получена от преобразуването на първична енергия (или от други форми на вторична енергия) като електроенергия, производни газове, петролни продукти.

Националната статистика на енергията отчита и брутно потребление на енергия, т.е. общо потребената енергия в страната, включително загубите или, с други думи, брутно потребление представлява първичната енергия, произведена в страната, салдото на външната търговия за различните енергийни източници (първични и вторични) и изменението в запасите.

Крайно потребление на енергия представлява предоставената и използваната енергия от консуматорите за производствени и непроизводствени нужди, в резултат на което не се получава друг вид енергия.

Незначителна част от първичната енергия се използва за директно (крайно) потребление, а в голямата си част тя служи за производство на вторични енергоносители под формата на електроенергия, брикети, кокс, течни горива, топлинна енергия и други. Количествата горива и енергия, вложени за преобразуване в енергийния баланс, са посочени със знак „-“, а получените в резултат на преобразуване вторични ресурси - със знак „+“.

Изменението на запасите със знак „+“ показва намаляване на запасите от енергийни носители в края на годината, а със знак „-“ - увеличение.

Потреблението на предприятията, произвеждащи енергия, дава информация за използваната енергия за експлоатация на оборудването на производителите на първична енергия и предприятията за преобразуване на енергия.

Морска бункеровка представляват заредените за транспортни нужди количества горива на корабите за далечно плаване, независимо от националността им.

Енергия, приравнена към класическо гориво, е равностойността на количествата горива, които биха били необходими за производството на определено количество електроенергия от традиционните топлиноелектроцентрали за обществено ползване.

Информацията по общия енергиен баланс е показана в тераджаули.

Световната практика използва джаул и неговите кратни като обща енергийна единица. За преминаване от един в друг вид мерна единица се използва следната зависимост:

$$\begin{aligned} 1 \text{ГДж} &= 34 \text{ кг у.г. (въглищен еквивалент)} = \\ &= 0,239 \text{ Гкал} = 278 \text{ кВтч}, \\ 1 \text{ТДж} &= 10^3 \text{ ГДж}. \end{aligned}$$

Данните, публикувани в табл. 6 „Енергийна независимост на страната“, показват безпечеността ѝ с местни първични енергийни суровини.

Енергоемкостта е изчислена на база енергопотреблението, получено като сбор от:

- а) производство на природни енергийни ресурси;
- б) производство на електроенергия от АЕЦ и ВЕЦ;
- в) разликата между величината на вноса и износа на всички енергийни ресурси (вкл. разликата в бункеровката);
- г) разликата между наличността в началото и в края на годината на всички енергийни ресурси.